

Til: IMDi, avdeling tolk

Deres referanse: 22-03164

Vår referanse:

Dato: 22.04.2022

Tolkene i Akademikerforbundet takker for muligheten til å komme med våre innspill til forslaget om oppføring av tolker for døve, hørselshemmede og døvblinde i Nasjonalt tolkeregister (NT). Vi synes det er svært gledelig at IMDi allerede er i gang med arbeidet med å innlemme tegnspråk- og skrivetolker i tolkeregisteret.

Som IMDi selv innleder med i sitt forslag, er tolkeregisteret et innsynsregister over tolker med formelle kvalifikasjoner i tolking mellom norsk og et tolkespråk. Derfor støtter vi forslaget om oppføring i kategori B for tolker som har BA i tegnspråk og tolking med 180 sp. Tolkene som har eldre tolkeutdanning og ikke har oppdatert sin tolkeutdanning til en bachelor, tenker vi naturlig vil havne i kategori D.

Det er svært positivt at IMDi har gitt OsloMet i oppdrag å utarbeide planer for autorisasjonsprøve i tolking for tolkespråket norsk tegnspråk, slik at tegnspråktolker gis muligheten til å kvalifisere seg til oppføring i kategori A. For øvrig har vi ingen kommentarer til kravene til plassering i kategori A.

Når det gjelder kategori C i NT, støtter vi vurderingen om at kategorien ikke aktuell for tegnspråk- og skrivetolkene. Videre vurderer vi kategori D på noe av den samme måten for dagens tegnspråktolker. De aller første tolkene som ble utdannet (Heidi Woll, red. 1999, side 43) hadde 2+3 uker kurs (148 undervisningstimer), en mellomliggende praksis og selvstudium på ca ½ år. Det er usikkert hva dette kan hevdes å gi av studiepoeng/vekt tall. Men det er antagelig lite aktuelt for noen av disse tolkene å søke oppføring i NT, da de fleste av disse tolkene ikke lenger er aktive eller ikke holder den standarden som forventes av dagens tolker.

TiA ønsker at IMDi kan vurdere å holde muligheten åpen for å bruke kategori E til skrivetolking og for døve tolker. Tolkeloven gjelder også tolking mellom norsk tale og andre lands tegnspråk. Vi har noen døve tegnspråktolker med BA som etter skissert forslag vil havne i kategori B, men vi har også noen døve som fungerer som tolk uten å ha formelle kvalifikasjoner i tolking. TiA vil foreslå at disse kan søke oppføring i kategori E etter utført tospråkstest i norsk tegnspråk og annet lands tegnspråk, eller annet bevis for kompetanse i andre lands tegnspråk, samt TAO. Se for øvrig kommentar om skrivetolking i kategori E.

Skrivetolking

Vi velger å kommentere skrivetolking for seg selv, da vi anser det tilsendte forslaget for å være for lite nyansert. Slik forslaget foreligger, skal de som tar en BA i tegnspråk og tolking kunne føres opp i kategori B for tegnspråk og kategori D for skrivetolking. Så langt vi kan se er det kun OsloMet som har 15 sp i skrivetolking. Dermed må man differensiere mellom de som har 15 sp i skrivetolking gjennom utdanningen ved OsloMet, og de som har færre studiepoeng i skrivetolking fra utdanningen ved HVL eller NTNU. De med mindre enn 15 sp må da enten føres opp i kategori E, eller ikke kunne få oppføring i NT som skrivetolk i det hele tatt.

Når tegnspråktolker kan settes i kategori B med BA i tolking (180 sp), mener vi at skriveolker med minimum BA i norsk/nordisk må kunne oppnå samme kategori (B). Tegnspråktolkene blir kategorisert ut fra en treårig utdanning i det ene av sine aktive tolkespråk, pluss utdanning i tolking. En slik kategorisering må også kunne gjelde for skriveolker, som gjennom BA eller høyere i norsk/nordisk eller tilsvarende vil ha samme treårige (eller mer) utdanning i sitt aktive tolkespråk, norsk skriftlig (eller «sine aktive tolkespråk» om en ser norsk muntlig og norsk skriftlig som to språk) og samtidig har spesifikk tolkeutdanning gjennom den egne skriveolkeutdanningen (30 sp) som ble gitt i en begrenset periode. Videre er skriveolkenes kvalifikasjoner i skriveolking testet og godkjent gjennom avlagt praktisk eksamen i skriveolking, på samme måte som tegnspråktolkene er testet og godkjent i tegnspråktolking og eventuelt skriveolking. Det blir ulogisk og inkonsekvent at det ikke skal være mulig å oppnå kategori B i skriveolking, i og med at tegnspråktolker oppnår denne kategorien i norsk tegnspråk kun ut fra tre års utdanning i språket. Samtidig må det ved en godkjenning til kategori B settes krav til et dokumentert høyere nivå i norsk (skriftlig og muntlig) for skriveolker enn generell studiekompetanse, noe som oppfylles gjennom et krav om minimum BA i norsk/nordisk eller tilsvarende.

Med vennlig hilsen

Mariann Eidberg

Leder

TiA - Tolkene i Akademikerforbundet

 **AKADEMIKER
FORBUNDET**
Tolkene
akademikerforbundet.no